

Nazwa przedmiotu		Przestępstwa finansowe			Kod ECTS	14.3.E.FL.3063	
					Pkt.ECTS	2	
					Limit osób	30	
Jednostka prowadząca przedmiot		KBM	Nazwa kierunku	Ekonomia/MSG	Nazwa specjalności		
Nazwisko prowadzącego		dr Sławomir Antkiewicz					
Forma zajęć/Liczba godzin							
Wykład	30	Ćwiczenia	0	Konwersatoria	0	Laboratoria komputerowe	0
		Seminaria	0	Lektoraty	0		
Forma aktywności				Rok i rodzaj studiów:		3 SS1,	
Godziny z udziałem nauczyciela akademickiego (w tym konsultacje, egzaminy i inne):				Semestr:		6,	
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego (samodzielna praca studenta):				Status przedmiotu:		Fakultatywny	
Sumaryczna liczba godzin:				0	Język wykładowy:		polski
Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w sali dydaktycznej.						
Metody dydaktyczne	Wykłady z prezentacjami multimedialnymi, Studia przypadków,						
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi							
Wymagania formalne	Brak wymagań.						
Wymagania wstępne	Student powinien mieć wiedzę z zakresu podstaw finansów.						
Sposób i forma zaliczenia oraz kryteria oceny							
Sposób zaliczenia	Zaliczenie na ocenę						
Kryteria oceny	<p>Grupa zostanie podzielona na 5 osobowe zespoły. Każdy zespół otrzyma do opracowania jedno przestępstwo finansowe (np. manipulowanie kursem giełdowym; zatajanie majątku w zeznaniu majątkowym, piramida finansowa). Zespół ten opíše ten papier wartościowy m.in. pokazując wykorzystanie w przeszłości tego proceduru na przykładzie. Na podstawie tego krótkiego opracowania przygotowanego w sposób grupowy zostanie wystawiona ocena (zgodnie z regulaminem studiów). Jednostkowo (w przeliczeniu na pojedynczego studenta) nie będzie ta praca wymagała dużego zaangażowania czy stresu, zaś efekt pracy grupowej będzie znaczący, tym bardziej że wkład pracy (na rzecz danej grupy) wykona też wykładowca.</p> <p>Nie będzie żadnego testu wyboru, pytań otwartych.</p>						
Cele przedmiotu							
<p>Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z szerokim spektrum przestępstw na rynkach finansowych. Chodzi tutaj o przestępstwa bankowe na czele z wyłudzeniami kredytów, pranie pieniędzy, przestępstwa z użyciem siły, piramidy finansowe, przestępstwa na rynkach kapitałowych.</p> <p>Poszczególne przestępstwa zostaną poparte przykładami praktycznymi.</p> <p>Jak wykazują statystyki wielu absolwentów po zakończeniu studiów pracuje w urzędach zajmujących się wykrywaniem przestępstw lub takich podmiotach, które stykają się z ryzykiem wystąpienia przestępstwa (np. korupcyjna sfera zamówień publicznych).</p> <p>Po zrealizowaniu tego przedmiotu student będzie potrafił zakwalifikować określone działanie jako przestępcze lub nie.</p> <p>Poruszone zostaną też medialne przestępstwa popełniane w sferze politycznej (nierzetelność zeznań majątkowych; zarzuty polityków co do wykroczeń popełnionych przez wcześniej rządzących polityków, korupcja).</p> <p>Celem jest też przedstawienie potencjalnych przestępstw w rozliczeniach podatkowych. Zostaną przedstawione sposoby optymalizacji podatkowej w zeznaniach podatkowych i określenie, które jeszcze mieszczą się w ramach przepisów (mimo że nie są zbyt etyczne) oraz takie, które są nielegalne. Zostanie też określone jakie są możliwości wykrycia tych przestępstw.</p> <p>Taka wiedza podatkowa (optymalizacja podatkowa, luki i niedociągnięcia przepisów) może być bardzo potrzebna absolwentowi.</p>							
Efekty uczenia się							
Wiedza	MSG1_W02	Student zna zaawansowaną terminologię oraz posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu przestępczości finansowej					
	MSG1_W11	Student ma zaawansowaną wiedzę na temat reguł i norm (prawnych, etycznych) dotyczącą przestępczości na rynkach finansowych i w bankowości i rządzących nimi					

		prawidłowościach, a także o ich źródłach, naturze i zmianach
	E1_W01	Student dysponuje zaawansowaną i uporządkowaną wiedzą z zakresu nauk ekonomicznych, w tym papierów wartościowych. Zna też uniwersalną terminologię dotyczącą problematyki papierów wartościowych, bankowości, rynków finansowych.

Weryfikacja efektów uczenia się - Wiedza

Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
MSG1_W02			X								
MSG1_W11			X								
E1_W01			X								
Umiejętności	MSG1_U05	Student prawidłowo posługuje się podstawowymi przepisami i standardami warunkującymi działalność finansową, w tym zasadami rachunkowości									
	MSG1_U06	Student potrafi zidentyfikować wybrane rodzaje ryzyk związanych z występowaniem przestępstw finansowych oraz określić prawidłowo ich konsekwencje									
	E1_U08	Student posiada umiejętność obserwacji, rozumienia i analizowania zjawisk oraz procesów zachodzących na rynkach papierów wartościowych.									

Weryfikacja efektów uczenia się - Umiejętności

Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
MSG1_U05			X					X			
MSG1_U06			X					X			
E1_U08			X								

Kompetencje	MSG1_K02	Student zna ograniczenia własnej wiedzy oraz umiejętności i jest gotów do pogłębiania oraz aktualizowania wiedzy przez całe życie									
	MSG1_K05	Student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy oraz różne warianty rozwiązań związane z wykonywaniem zawodu finansisty									
	E1_K02	Student ma świadomość poziomu swej wiedzy w obszarze papierów wartościowych i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie									

Weryfikacja efektów uczenia się - Kompetencje

Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
MSG1_K02			X					X			
MSG1_K05			X					X			
E1_K02			X					X			

Treści programowe

1. Jak współczesny student WE UG odnajduje się w świecie, w którym występują przestępstwa finansowe? Czy potrafi je zdiagnozować? Czy w działaniach polityków umie dostrzec znamiona czynów niedozwolonych?
  - 1.a. Definicja przestępstwa finansowego, oszustwa finansowego i przestępstwa gospodarczego
2. Pranie pieniędzy (istota, sposoby, przykłady)
3. Przestępczość bankowa - polskie regulacje prawne
4. Zjawisko przestępczości gospodarczej na świecie
5. Oszustwa kredytowe (zasady udzielania kredytów, wyłudzenia kredytu)

6. Napady z użyciem siły (okradanie placówek i bankomatów)
7. Oszustwa w cyberprzestrzeni bankowej
8. Oszustwa z wykorzystaniem kart płatniczych
9. Przeciwdziałanie i zapobieganie oszustwom bankowym (rola procedur bankowych, zewnętrzne systemy wymiany informacji o kredytobiorcach, uwierzytelnianie klienta)
10. Piramidy finansowe (Koncepcja piramidy finansowej, C. Ponzi jako twórca pierwszej piramidy)
11. Przykłady piramid (Amber Gold, Bernard Madoff Investment Securities, Jordan Belfort, rosyjskie i albańskie piramidy)
12. Przesłębstwa na rynku kapitałowym (insider trading, pudełkowanie, spółdzielnie giełdowe, obrót papierami wartościowymi bez wymaganych zezwoleń)
13. Rola Komisji Nadzoru Finansowego w zwalczaniu nadużyć
14. Nadużycia w funduszach inwestycyjnych
15. Przykłady przestępstw

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej

Literatura obowiązkowa:

S. Antkiewicz, Uwarunkowania rozwoju innowacyjnych funduszy inwestycyjnych, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2020.

S. Antkiewicz, Uwarunkowania rozwoju instrumentów rynku kapitałowego i pieniężnego, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2021.

S. Antkiewicz, Nadużycia na rynku kapitałowym, (w:) E. Ostrowska, J. Ossowski (red.), Rynki finansowe. Mikrofinanse, Fundacja na Rzecz Polskich Związków Kredytowych. Instytut Stefczyka, Sopot 2009.

S. Antkiewicz, Przesłębstwa na rynku kapitałowym - rodzaje i skala zjawiska w Polsce, (w:) D. Dziawgo (red.), Współczesne finanse. Stan i perspektywy rozwoju rynku finansowego, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2008.

S. Antkiewicz, Kryzys w krajach o słabo rozwiniętych rynkach finansowych na przykładzie rosyjskich i albańskich afer z funduszami inwestycyjnymi w formie piramid, "Pieniądze i Więź", nr 4/2010

S. Antkiewicz, Koncepcja piramidy finansowej w świetle działalności Bernard Madoff Investment Securities, "Prace Naukowe WSB w Gdańsku", nr 5/2010.

S. Antkiewicz, Zaufanie inwestorów do rynku kapitałowego w świetle występowania zjawiska przestępstw giełdowych, (w:) B. Kołosowska, P. Prewysz-Kwinto (red.), Gospodarka i rynek pracy w warunkach globalizacji. Tom I, Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu, Toruń 2008.

S. Antkiewicz S., M. Wyrzykowska-Antkiewicz, The determinants of investment funds in Poland, (w:) S. Pangsy-Kania, Y. Ucdogruk-Gurel, (ed.), "International Journal of Emerging and Transition Economies", No. 1, vol. 11, Year 2018.

M. Dusza, Najgroźniejsze przestępstwa giełdowe, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca:

P. Masiukiewicz, Piramidy finansowe, PWN, Warszawa 2015.

S. Antkiewicz, Opodatkowanie dochodów z kapitałów pieniężnych w Polsce - ewolucja i perspektywy, "Przestrzeń. Ekonomia. Społeczeństwo", 2019, nr 16/2, s. 41-56

S. Antkiewicz, Niedociągnięcia regulacyjne oraz przypadki łamania prawa na polskim rynku funduszy inwestycyjnych, "Prace i Materiały Instytutu Handlu Zagranicznego Uniwersytetu Gdańskiego", 2005, Zeszyt Nr 20.

Kontakt

slawomir.antkiewicz@ug.edu.pl